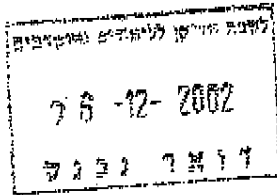

1 עמ' 1

22 דצמבר 2002

הנדון: שיפוט עבודת התיזה של מר תודי ל"ץ

קיבלתי בתודה מכתבך בנושא וכן את החומר הנלווה שצירפת אליו אותו קראתי בעניין רב. בטרם אפרט הערותי התוכניות ברצוני לעלות הבהרה אישית. כפי שהצגתי זאת לפני הרקטור בשיחה בעל פה שהתקיימה בינינו כאשר ביקש ממני להשתתף בהליך השיפוט, אינני מזמנה לנשוא התיזה ובודאי שלא לצד הערבי של המחקר. נבצר ממני לכן להתייחס לחומר הגלם באזמל מנתחים. כה הד כפי שעשתה הוועדה שבדקה מהימנות תוכני ההקלטות והרישומים של העדויות. אף לא הייתי מסוגל להגיע לעומק הערותיהם המלומדות של פרופ' בן ארצי ופרופ' גלבר שמומחיותם בתחום ידועה, מוכרת ומוערכת. תגובתי מבוססת לכן על היכרות מסוימת עם התקופה וההיסטוריוגרפיה שלה ובעיקר על ניסיון שכל איש סגל בגילי צובר בקריאה, שיפוט והערכה של עבודות מחקר של סטודנטים לתארים מתקדמים. להלן הערכתי:

א. העבודה סובלת מפגמים במעט בלתי נסבל של האינפורמציה בה השתמש המחבר. אמנם זה נובע מדרישה מפורשת שהוצגה בפניו לאחר שרשויות האוניברסיטה סרבו לאשר את גרסתה הראשונה אך התוצאה מהווה חרוב פיזיות. מחוץ יש כאן פדיסה של מלוא

המעבדה ההסטורית בתוכה הפעיל המחבר סדרת שיפורים ארוכה. אך מאידך פירוט זה יוצר רושם של עיון טאקסונומי רב מדי של מקורות המקטין מטבע הדברים את התשומה והתפוקה הניתוחית. יתכן שמילוי דרישת הרשויות מגדילה אמינות הממצאים, אך לצערי היו לכך מחירים במונחים של רושם מכישוריו האנליטיים של מר כ"ץ.

ב. חוזקו של הכותב בעיקר בתחום האסופי. ניתוחי המאקרו שלו באותם הלקים של העבודה המוליכים לפרשה אותה הוא חוקר אינם מרשימים בעומקם או במקוריותם. גם הסיכום העיוני אינו מעלה את הממצאים האמפיריים לרמה גבוהה של דיון. אם להשתמש במטפורה מעולם שירותי המודיעין - כ"ץ מצטיין כקצין איסוף יותר מאשר קצין מטה שתחומו ניתוח.

ג. עם זאת אני סבור שיש להעריך עבודה זו לתואר שני בקונטקסט השוואתי למה נדרש, ומה מושג בדרך כלל מתלמידים במוסדות להשכלה גבוהה בארץ במחקרים ל.מ.א. אין לי ספק כי מבחינה זו עשה כ"ץ מעל ומעבר למרבית העבודות מסוג זה שאני מכיר. זאת ועוד, לא רק שהחומר שגילה והשף מאפשר מבט מחודש על נושא מפתח בהסטוריוגרפיה של תקומת ישראל אלא שהוא מספק תשתית לשקלא וטריא הסטורי שבדאי ראוי שיתנהל בעקבות אישור התטה ואולי פרסומה.

ד. המחקר טובל עם זאת מנקיקות דיסציפלינאריות מסוימת. הבעייתיות הגדולה שלו היא בטווח ההסתמכות הרבה בעתה על עדויות שבעל פה. כ"ץ היה מעלה את רף רמת העבודה שלו לו כתב פרק מעמיק המסכם את ההסטוריוגרפיה העיונית על הסטוריה שבעל פה, על יתרונותיה וחסרונותיה תוך הדגמות ממחקרים קיימים, ולו קשר בסיכום את ממצאיו לתחום התמטי הכללי. בקצרה, התמודדות עם ממד זה בצורה יסודית היתה מעניקה לחזה מידת תוספתיות מדעית חשובה החורגת מהקונטקסט של גורלם של שני כפרים בחוף הכרמל וגם מאפשרת לו להתמודד בצורה מוצלחת יותר עם מבקרו, שודאי לא יחסרו.

ה. לסיכום, אני ממליץ לאשר את העבודה ולהעניק את הציון 85

בכבוד ובברכה,